

HLJ-
katsaus
1/10

.....
20.5.2010

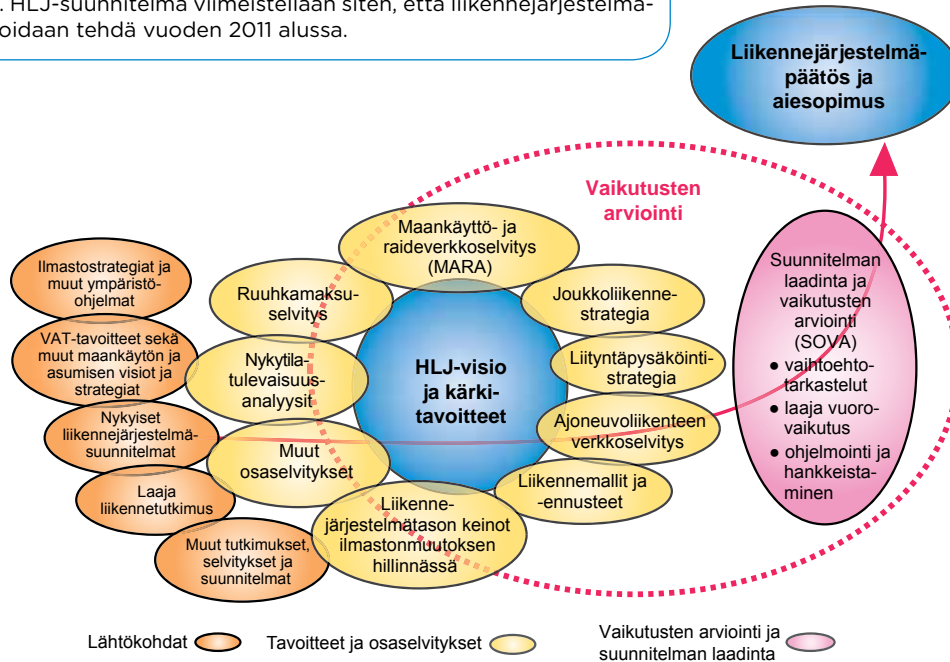
Helsingin seudun liikennejärjestelmä- suunnitelman (HLJ 2011) valmistelun tilanne keväällä 2010

www.hsl.fi

Keväällä 2010 Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2011) laadinta on hyvässä vauhdissa ja työ on edennyt puiteohjelman mukaisesti. HLJ 2011:n valmistelun pohjaksi on tehty useita osaselvityksiä, joissa on käsitelty laajasti liikennejärjestelmätason kehittämistarpeita ja tarvittavia toimenpiteitä eri liikkumismuotojen kannalta. Tässä HLJ-katsauksessa kuvataan HLJ 2011:n valmistelun tilannetta toukokuussa 2010.

Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (HLJ 2011) suunnataan seudullista liikennepolitiikkaa ja määritellään liikennejärjestelmän kehittämisen suuntaviivat. HLJ 2011:tä tehdään koko Helsingin seudun yhteisenä hankkeena, jossa ovat mukana pääkaupunkiseudun kunnat, Kuuma-kunnat ja Kuntaryhmä Neloset. Suunnitelmassa tarkastellaan liikennejärjestelmän kehittämistä aina vuoteen 2050 saakka. Liikennejärjestelmäluonnos valmistuu syksyllä 2010 lausuntoja ja kannanottoja varten. HLJ-suunnitelma viimeistellään siten, että liikennejärjestelmäpäätös voidaan tehdä vuoden 2011 alussa.

HLJ 2011 -prosessi

HLJ 2011:n kehittämisstrategia ja luonnos

HLJ 2011:n kehittämisstrategian laadinnassa määritellään liikennejärjestelmän kehittämisen pitkän aikavälin toimintalinjat sekä valmistellaan ehdotukset kehittämistoimenpiteiksi. Lähtökohdina ovat HLJ 2011:n visio, kärkitavoitteet ja strategiakehikko, jotka HLJ-toimikunta on hyväksynyt 3.6.2009 valmistelun pohjaksi (HLJ-katsaus 4/09). Tavoitteena on hyödyntää monipuolisesti Helsingin seudulle soveltuvia kehittämiskeinoja.

Tärkeä työvaihe on skenaariotarkastelu, jossa hyödynnetään eri osaselvitysten tuloksia ja tuotetaan aineistoa HLJ-luonnoksen laadintaan. Työssä tunnistetaan liikennejärjestelmän kehittämistarpeita tulevaisuuden eri vaiheissa ja vaihtoehdoissa, osoitetaan konkreettisia kehittämistoimia, tuotetaan tietoa liikenteen vaikutuksista sekä tehdään ehdotus liikennejärjestelmän kehittämispoluksi.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointi tukee HLJ 2011:n valmistelua ja siihen liittyvää vuorovaikutusta ja päätöksentekoa. Vaikutuksia arvioidaan SOVA-lain* edellyttämällä tavalla. Vaikutustietoa tuotetaan myös muiden osaselvitysten yhteydessä kuten Maankäyttö- ja raideverkkoselvityksessä ja Liikenne- ja viestintämisteriön johdolla valmisteltavassa Helsingin seudun ruuhkamaksuselvityksessä. HLJ 2011:n valmistelun yhteydessä arvioidaan myös, miten liikenteen hiilidioksidipäästöt saadaan vähenemään suhteessa ilmastotavoitteisiin. Tulokset osoittavat, että ajoneuvotekniikan ja biopolttoaineiden kehitys ei riitä kompensoimaan liikennemäärien kasvua, vaan myös suuritteiden kasvua tulisi hillitä.

* SOVA-laki= laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista (200/2005).

Maankäyttö- ja raideverkkoselvitys MARA

MARA-työ on keskittynyt seudullisen raideverkon kokonaisuuteen hyvin tavoitteellisesta näkökulmasta. MARA-selvityksen päätuloksia ovat suositukset seudun tavoitteellisesta raideverkosta ja siihen tukeutuvasta maankäytöstä sekä tavoitetilan toteuttamispolusta. MARA-työn jatkotarkastelussa verrataan MARAn maankäyttömalleja seudun ja kuntien strategioihin ja suunnitelmiin. Jatkotarkastelut tehdään yhteistyössä Helsingin seudun MAL (maankäyttö, asuminen, liikenne) -prosessin kanssa. Tuloksia hyödynnetään HLJ-luonnoksen valmistelussa.

Ajoneuvoliikenne ja tavaraliikenne

Ajoneuvoliikenteen verkkoselvityksen tavoitteena on laatia tieverkon kehittämisspolku vuoteen 2020 asti ja selvittää pitkän aikavälin kehittämistarpeita vuoteen 2050 saakka. Työssä selvitetään muun muassa tieverkon ruuhkautumista sekä sitä, mille verkon osille ruuhkat kohdistuvat ja millä keinoilla ruuhkautumista voidaan vähentää.

Pysäköintipolitiikkatyössä on esitetty, että laaditaan asuinalueiden ja toimitilojen seudulliset pysäköintinormit, jotka huomioivat joukkoliikenteen palvelutason ja pysäköintipaikkojen käyttöä tehostavat ratkaisut.

Tavaraliikenneselvityksessä on kuvattu tavaraliikenteen nykytilaa ja kehitysnäkymiä Helsingin seudulla. Selvityksessä ovat nousseet esille erityisesti poikittais- ja säteittäisväylien ruuhkautuminen sekä jakeluliikenteen erityistarpeet.

Jalankulun ja pyöräilyn osaselvitys

Jalankulun ja pyöräilyn osaselvityksessä painopiste on ollut tärkeiksi tunnistettujen toimenpiteiden toteutuksen edistämisessä. Laadukkaan jalankulku- ja pyöräily-ympäristön lisäksi työssä nousi esille erityisesti jalankululle ja pyöräilylle myönteisen ilmapiirin luominen.

Liikkumisen ohjaus ja liikenteen hallinta

Osaselvityksen tavoitteena on ollut luoda seudun toimijoiden yhteinen tahtotila ja strategia liikenteen hallinnan ja liikkumisen ohjauksen toteuttamiseksi. Osaselvitykseen sisältyy liikennejärjestelmätasolla tarvittavat liikkumisen ohjauksen sekä liikenteen hallinnan ja älyliikenteen keinot. Nämä toimenpiteet liittyvät kiinteästi muihin keinoihin ja ne on syytä huomioida osana jatkuvaa toimintaa.

Kestävän kehityksen mukainen yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

- Maankäytön perusratkaisut
- Toiminnallinen yhdyskuntarakenne
- Kävely- ja joukkoliikennekaupunki
- Liikennejärjestelmän tavoiteverkko

- Maankäyttö- ja raideverkkoselvitys (MARA)
- Ajoneuvoliikenteen verkkoselvitys
- Tavaraliikenneselvitys

Joukkoliikenteen, jalankulun ja pyöräilyn yhteydet sekä palvelut

- Joukkoliikennetarjonta ja -kalusto
- Jalankulun ja pyöräilyn palvelut
- Maksu-, ohjaus- ja infojärjestelmät
- Liityntäpysäköinti

- Joukkoliikennestrategia
- Jalankulun ja pyöräilyn osaselvitys
- Liityntäpysäköintistrategia

Liikkumisen ohjaus, hinnoittelu ja sääntely

- Kestävän ja turvallisen liikkumisen markkinointi, koulutus ja valistus
- Joukkoliikenteen tariffit
- Pysäköintipolitiikka
- Muut taloudelliset ohjauskeinot

- Liikkumisen ohjaus
- Pysäköintipolitiikka
- Ruuhkamaksuselvitys

Liikenteen infrastruktuuri

- Joukkoliikenteen infrastruktuuri
- Ajoneuvoliikenteen infrastruktuuri
- Jalankulun ja pyöräilyn infrastruktuuri
- Liikenteen hallinnan infrastruktuuri
- Turvallisuustoimenpiteet, meluntorjunta

- Edellisten tasojen tuottamien infra-hankkeiden kokoaminen

Liikennejärjestelmän operointi ja ylläpito

- Liikenteen ohjaus ja informaatiopalvelut
- Väylien ja terminaalien hoito ja ylläpito
- Häiriönhallinta

- Liikenteen hallinta

HLJ 2011:n strategiakehikon tasot, tärkeimmät keinot ja osaselvitykset.

Joukkoliikennestrategia

Osaselvityksen tavoitteena on määritellä strategisella tasolla Helsingin seudun joukkoliikenteen kehittämisperiaatteet, joilla voidaan varmistaa joukkoliikenteen kilpailukyky kulkumuodon valintatilanteessa. Joukkoliikennestrategiassa määritetään joukkoliikenteen kehittämistoimia ja -linjauksia vuoteen 2020 mennessä sekä pitkällä tähtäimellä vuoteen 2035 mennessä. Joukkoliikennestrategiatyön lähtökohtina ovat MARA-työssä muodostettu tavoitteellinen raideverkko, joukkoliikenteen matkaketjujen konkretisointi, HSL-alueen laajeneminen ja kansallisen älyliikennestrategian tavoitteet.

Liityntäpysäköinti

Liityntäpysäköintiä kehitetään osana joukkoliikennejärjestelmää ja joukkoliikenteen matkaketjua. Tämä edellyttää liityntäpysäköinnin toteutuksen ja rahoituksen vastuunjaon selkeyttämistä, liityntäpysäköinti-paikkojen määrällistä lisäämistä ja informaatiojärjestelmän kehittämistä. Helsingin seudun liityntäpysäköintistrategia -työssä tullaan laatimaan lyhyen ja pitkän aikavälin strategiset tavoitteet sekä autojen että polkupyörien liityntäpysäköinnin kehittämiseksi. Lisäksi tuotetaan toteuttamisohjelma kustannusarvioineen ja ehdotus rakentamisen ja ylläpidon kustannusjaoksi. Käynnissä olevan Liityntäpysäköinti-informaation kehittämisen periaatesuunnitelma -työn tavoitteena on tunnistaa sekä autoilijoiden että pyöräilijöiden keskeiset tietotarpeet ja suunnitella liityntäpysäköinti-informaatiojärjestelmä kummankin liikkujaryhmän tarpeista lähtien.

Vuorovaikutus

Vuorovaikutuksen vilkkain vaihe käynnistyi syksyllä 2009 pidetyllä HLJ-yleisötilaisuudella. Sidosryhmille ja kansalaisille on järjestetty teemapajoja joukkoliikenteestä ja pyöräilystä. Lisäksi heidän on ollut mahdollisuus kertoa näkemyksiään mm. verkkosivuilla www.hsl.fi/hlj vastaamalla Kauden kysymykseen. Yhteyttä sidosryhmiin on pidetty myös HLJ-sähköpostilistan välityksellä. Viranomaisyhteistyö on ollut HLJ 2011:n valmistelussa jatkuvaa, mm. osaselvitysten yhteydessä on pidetty useita työpajoja.

Muita HLJ-katsauksia:

- 2/10 HLJ 2011 Laaja liikennetutkimus ja liikennemallien käyttö HLJ 2011:n valmistelussa*
- 3/10 Joukkoliikennestrategia*
- 4/10 Pyöräily ja pyöräily Helsingin seudulla*
- 5/10 Liikenteen hallinta ja liikkumisen ohjaus HLJ 2011:ssä*
- 6/10 Tavaraliikenne Helsingin seudulla*
- 1/09 HLJ 2011:n Puiteohjelma*
- 2/09 HLJ 2011 Liikenteen nykytila*
- 3/09 HLJ 2011 Tulevaisuustarkastelu*
- 4/09 HLJ 2011 Visio ja strategiakehikko*
- 5/09 HLJ 2011 Vuorovaikutus ja vaikutusten arviointi valmistelussa*
- 6/09 HLJ 2011 Valmistelun tilanne syksyllä 2009*

HSL Helsingin seudun liikenne

Opastinsilta 6A, Helsinki
PL 100, 00077 HSL
puh. (09) 4766 4444
etunimi.sukunimi@hsl.fi

HRT Helsingforsregionens trafik

Semaförbron 6 A, Helsingfors
PB 100, 00077 HRT
tfn (09) 4766 4444
fornamn.efternamn@hsl.fi

www.hsl.fi